

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajane v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem trkališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnštvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petistvah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Pija X. „Motu proprio“.

Grozne stvari so se nalagali liberalci o zadnji izjavi svetega očeta. Najpodlejše je lagal »Slov. Narod«, kateri je stavek za stavkom podvrzel papeževemu pismu same neresnice z brezstidno frivolnostjo. Sicer je to pismo namenjeno edinole italijanskim katoličanom, vendar so nekatere točke bolj splošnega značaja; zato kratko tu priobčujemo navodilo Pija X.

Pred vsem se papež Pij X. sklicuje na enciklike Leona XIII. »Mi ki spoznavamo ravno tako, kakor naš prednik, potrebo, da se javno delovanje v krščanskem ljudstvu vodi pravilno, zahtevamo da se ta (Leonova) navodila natančno in popolno izpolnjujejo in da se nihče ne predrine odstopiti od njih«. Devetnajst točk je nato izpisanih iz enciklik Leonovih, katere označujejo krščansko stališče nasproti anarhizmu, komunizmu in liberalizmu.

Prve tri točke določujejo, da so vsi ljudje sicer enaki pred Bogom, da pa morajo vendar biti oblasti, gospodarji in sluga, katere pa mora vezati vez ljubezni. Pomagati si morajo, če so tudi neenaki, da dosežejo svoj zadnji smoter v nebesih in na zemlji materialno in нравno blagostanje. Četrta točka določuje, da človek nima le pravice do rabe stvari, ampak do trajne posesti.

Petič: Naravna pravica je zasebna lastnina kot plod dela, pridnosti, prenosa posesti, ali podarjenja, in vsako sme z njo razpolagati po svoji volji. Šestič: Razločujejo se naj dolžnosti pravice in ljubezni; pravne zahteve nastajajo le ob kršenju pravičnosti.

Sedmič: »Pravne dolžnosti delavca so: Popolnoma zastaviti svojo moč pri delu, kakor je pogojeno v popolni svobodi in po pravici, ne škodovati lastnini in osebi delodajalca, pri obrambi lastnih pravic se ogibati nasilja in nezvestobe«.

Osmič: »Delodajalec mora delavcem dajati pravično plačo; njihovih prihrankov ne sme oškodovati s silo; dati jim mora prostega časa za izvrševanje verskih dolžnosti; ne sme jih izpostavljaliti po-

gubnim izkušnjam in нравnim nevarnostim; ne sme jih odvracati od rodbinskega življenja in ljubezni do štedljivosti; ne sme jim nakladati del, ki so nad njihovo moč ali niso primerne njih starosti ali spolu.

Devetič: Bogataši in premožnejši sloji morajo ubožce in slabotne podpirati, kakor ukazuje evangelij.

Desetič: Režeži naj se pa ne sramujejo ubožstva in naj ne zavračajo daru bogatejšega in naj imajo pred očmi Jezusa Odršenika, ki bi bil lahko rojen v bogastvu, pa se je storil ubožnega, da revščino počasti in jej da odlične zasluge za večno življenje.

Enajstič: K rešitvi delavskega vprašanja morejo mnogo pripomoči kapitalisti in delavci sami z napravami, ki dajejo potrebno pomoč ubogim, in s tem, da se oba sloja približujeta in združujeta. To se godi po društvi za vzajemno pomoč, po raznih zavarovalnicah, po obrambnih napravah za mladostno delavstvo in pred vsem z rokodelskimi in delavskimi društvi.

To so splošna določila. Slede navodila za italijansko krščansko demokracijo gibanje. Dvanajsta točka naglašja, da je njen glavni namen javno delovanje v krščanskem ljudstvu, pri katerem ne sme kakor socialnodemokratska stranka omajevati načel zasebne lastnosti. »Italijanska krščanska demokracija se mora vzdržati popolnoma vsake politične akcije, katera je v sedanjih okoliščinah, iz razlogov najvišje važnosti, vsakemu katoličanu za-
branjena«.

To je tista točka papeževga pisma, katero zlorabljajo liberalci. A to ni nič novega: Vzeta je doslovno iz Leonovega navodila »Graves de communi«. Prvič je namenjena le Italijanom, drugič pa tudi njim zabranjuje le ono politično delovanje, ki je bilo že doslej zabranjeno: namreč vstop v rimski parlament, katerega sedanji papež ravno tako ne priznava, kakor ga ni prejšnji.

Naslednje točke zahtevajo, da naj se katoličani podvržejo navodilom škofov, naj bodo popolnoma edini v svoji organizaciji, katero papež iznova potrjuje

in hvali, katoliški pisatelji naj podvržejo spise o veri, krščanski morali in naravni etiki škofovemu odobrenju, duhovniki tudi druge spise; če nastanejo prepiri, naj se ne pobijajo v javnosti, ampak naj spor dajo pravično razsoditi cerkveni oblasti, in naj ne pišejo v takem tonu, da bi hujskali ljudstvo proti premožnim slojem.

To so določbe, od katerih ni niti ena nova. Novo je le to, da jih je sveti oče pregledno zbral in sestavil. Ako se italijanski katoličani ravna po njih, bo le v največjo korist katoliški stvari in vsemu italijanskemu ljudstvu.

Kako so mogli iz teh lepih, povsem upravičenih navodil liberalci narediti tak nestvor, kakor so ga zdaj podvrgli papežu? S tem dokumentom papež Pij X. ni izpremenil niti ene točke dosedanjega socialnega programa, ampak ga je le potrdil, ker je nalašč vse doslovno prevzel iz enciklik svojega prednika. Značilno je pa to, da posebno naglašja sveti oče socialno delovanje s koristnimi društvi, izmed katerih omenja posebno stanovska delavska in obrtna društva. Samoobsebi je umevno, da spadajo sem tudi kmetijska društva. Tu je pravo polje krščanske demokracije, ne le v Italiji, ampak tudi pri nas.

Na delo torej — in ne plašimo se liberalcev, ki s svojimi lažmi kažejo le svojo onemoglost!

Ta članek smo ponatisnili iz »Slovenca« na željo »Soče«, da ji dokažemo zopet jedenkrat njeno doslednost v laži, kadar koli kojoj zine. Kakor je razvidno iz tega članka, namenjen je ta papežev »Proprio motu« zgolj italijanskim katoličanom z ozirom na politične odnose, v kojih živi sv. stolica z italijanskim kraljestvom. In da je temu tako, to potrjuje tudi vatikansko glasilo »Osservatore Romano«, ki izrecno naglašja, da je »Proprio motu« sv. očeta namenjen samo za razmere v Italiji, in ne za kako drugo državo. No, »Slov. Narod«, katerega posnema »Soča« v ti zadevi po opičje, pravi sicer, da si je »Slovenec« izmislil vest o pisavi lista »Osservatore Romano« o vprašanju papeževga »Proprio motu«.

Če pa noče verjeti »Slov. Narod« »Slovenca«, verjame naj pa svojemu liberalnemu sodruhu židovskemu »Piccola«, ki je v svoji pondeljki številki isto trditel povzel iz lista »Osservatore Romano«, o kateri trdi »Slov. Narod«, da si jo je »Slovenec« izmislil.

Dopisi.

Iz goriške okolice.

Dragi prijatelj!

Novo leto je. Čas voščil in — obljub. Zadnje so posebnost otrok in — časnikarjev. Za novoletnimi voščili otrok slede navadno »pridige« starišev o preteklem letu, in za »pridigami« otroške obljube poboljšanja v novem letu. Ta proces se vrši tudi v tvoji »Soči« že nekaj let ob novem letu. Slaba vest zaradi »Sočinega« demoralizujočega in narodni blaginji škodljivega medletnega delovanja in strah pred morebitnostjo, da se številce »Sočinih« naročnikov še bolj skreči, ti delata vselej ob novem letu »pridige«, in ti — prav kakor otroci — hitiš v »Soči« pisati zagotovila in obljube, da se v novem letu poboljšaš. Dočim pa otroci skušajo vsaj nekaj dni upoštevati besede svoje obljube, se ti ne potrudiš niti toliko, da bi se le v eni ali vsaj v isti številki »Soče« vzdržal svoje sebi in drugim pogubne razvade, katero priznavaš v svojih komedijskih obljubah sam kot tako. Prijatelj, jaz si tega tvojega ravnanja ne morem drugače tolmačiti, nego domnevaje, da smatraš svoje naročnike za prave otročaje, ki se dajo s praznimi besedami tešiti, ali pa, da je res — oprosti prijatelj to odkritosrčnost — v tvojem gorenjem predalu tam pod klobukom skočilo eno kolesce z mesta. Jaz seveda nisem duševni lečnik in se ne razumem na uredbo »ferštamenta«, ali meni ne gredo tvoji čudni skoki prav skupaj. Vrag naj tvojo logiko razume! V eni zadnjih »Soč« sam obljubeš, da se boš odslej ogibal osebnih napadov, »Gorica« ti na to navede mesto z enako obljubo v »Soči« (menda ob novem letu 1900) in pristavi, da si koj potem začel pisati v »Soči« znane uma-

PODLISTEK.

29

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

„Ne, nikar se ne boj, Milka. Zaupaj v Boga, ki ve, da so najini nameni čisti. Pot do sreče je strma in trnjeva, a ne obupaj. Ako Bog da, ostanem stalno tukaj. Glej, gospod nadgozdar namerava iti v pokoj; obenem pa hoče vplivnim prijateljem mene priporočiti kot svojega naslednika. Potem, draga Milka, ne bo me mogel nikdo več imenovati berača, potem bom lahko prosto stopil pred tvojega očeta in ga prosil — tvoje roke«.

Milka ni vedela, ali so sanje, ali je resnica, kar sliši. Jokala je od samega veselja. Najraje bi pa bila padla na kolena in zahvalila dobrega Boga, ki pošilja v potrti srca zlate žarke upanja.

„To sem ti menil povedati, Milka, da ne boš preveč žalovala. Nikar ne misli, da zavrže človeka tudi Bog, kadar ga zavržejo ljudje. — Predno se uresniči, kar upava, preteklo bo sicer še nekaj mesecev ali morda celo leto. Prestati boš morala doma v tem času še marsikaj; a bodi neomahljiva, trdna... Ljubezen se v trpljenju sčisti, izpopolni. — Zadrževal te ne bom več tukaj, ker ni varno. — Pozdravi Jožka! — Lahko noč, Milka!“

Še enkrat si rahlo stisneta desnici, še enkrat se

ljubeznjivo pogledata, in Mirko odhiti nazaj proti gozdu. Milka pa zadene bedenj na glav in gre domov.

XXIII.

„Slišal sem tičke pet,
Fante pa vriskati,
Oni naj vriščejo,
Srca so žalostna —“.

Nar. p.

Bilo je v predvečer sv. Mihaela. Po Prelazu je odmevalo kasno po noči petje mladeničev, ki so v tesnem krogu stali sredi sela. Mej njimi sta bila tudi Podleskov Tine in Zagričarjev Jožek. Poslednji ni imel sicer navade izostajati po noči z doma, a onega večera ga je zadržal poseben vzrok. S Tinetom sta imela namreč drugo jutro odriniti k vojakom daleč tje doli v Trst. Spodobilo se je torej, da sta zapela sè svojimi sovrstniki odhodnico.

V Lesju je odbilo že polnoči, ko so se mladeniči začeli še-le razhajati. Tine je spremlj Jožka do doma ter mu dejal ob slovesu:

„Do šeste bodi gotovo pripravljen. Lahko noč!“

„Ne skrbi za to. — Dobro spi!“ odzdravi Jožek in zaklene za seboj hišna vrata.

Tudi Tine odide, a ne domov, ampak ovije jo počasi in oprezno okoli županove hiše. Zadej za hišo obstoji in zre nekako vznemirjen sedaj na sklad bukovih polen, sedaj pa više gori v okno Milkine spalnice. Mučen boj divja v njegovih prsih, boj mej upom in strahom.

„Nocoj sem še doma“, misli si „potem me ne bo tri leta, morebiti celo — nikdar več. Nocoj naj

se odloči, ali bo meni zvesta, ali — — Ne, tega ne sme, tega ne bo storila, dokler je še moč v tej pesti...“

V take misli vtopljen, se pripogne, pobere nekoliko kamenčkov in jih prične enega po enem metati v okno. Večinoma je — menda od razburjenosti — meril slabo, ker le malokateri kamenček je zadel v okno.

„Ali spi res tako trdo, ali mi nagaja nalašč. — Toda, saj ne ve, da sem jaz tukaj“ ugiblje Tine uže malo nevoljen, pograbi pest grušča in ga vrže v okno, da so vse šipe zažvenketale.

„Ni vrag, da bi se sedaj ne prebudila“ misli si Tine. In res! Čez nekoliko minut se odpre okno in na njem se prikože Milka, vprašajoč precej glasno:

„Kdo je?“

„Jaz, Tine Podleskov“ dejal je Tine z negotovim, skoraj tresočim glasom.

„Kaj pa delaš obsorej tukaj?“ vpraša Milka, kakor da ne bi niti slutila, kaj namerava Tine.

„Milka, jutri pojdem k vojakom. — Bog ve, ali se bova videla še kdaj.“

„Ne bodi vendar tako malosrčen! — Koliko jih je uže šlo pred teboj k vojakom, pa so se vendar vrnili.“

„Šel bi prav lahko od doma, verjemi mi, Milka, če bi vedel, da mara kdo tu doma kaj zame.“

„Jeh, pa si čuden! — Očeta in mater imaš še živa, pa praviš, da nikdo ne mara zame.“

(Dalje pride.)

zane „Tutti frutti“, ti pogoltnes molčeto zvonečo klobuto in takoj v naslednji „Soči“ zopet napadaš nekega gospoda iz mesta zaradi teh dopisov, ki niso njegovi, psujoč ga: podkupljena duša, podli prodanec, prodani lump itd. kakor se že glase fine kulturne cvetke tvojega psovalnega slovarja. Bog mi grehe odpusti, ali se ne pravi to več kot človeka siliti, da začne dvomiti na normalnem stanju v tvoji „kapadociji“. Že dejstvo, da jaz A. K., pristni sin goriške okolice, katerega ime zveš lahko vsak hip, če plačš „Šol. Domu“ 1000 kron, ali si pa daš našeti 25 palic, da se torej jaz sam slovesno izjavljam za očeta teh dopisov, da mi nikdo tega očetovstva ne odreka in da le ti po vsej sili gneteš te moje dopise v žep nekemu meni osebno neznanemu gospodu iz mesta, kateremu se vidi to tvoje fiksno pehanje tako nenavadno neumno, da nanje niti ne reaguje, to dejstvo, pravim, vzbuja v vsakem normalnem človeku sumnjo, katere navadni ljudski izraz je miganje z desnico pred sedežem človeških možganov. Prijatelj, če ti je to obično domnevanje drago in ljubo, nadaljuj svobodno, mene to prav nič ne boli.

Ker sem že pri novem letu, naj si ogledam še tvoje novoletno „Vabilo na naročbo“ v „Soči“. Ti mi gotovo porečeš: Kaj ima to opraviti s „Krojaško zadrugo“ in z „narodnimi piruhi“? Imaš prav, prijatelj. Ali ti si začel tem dopisom odgovarjati, ti si začel polemizirati, s tem si potegnil v polemiko tudi svoje časnikarstvo, in jaz ne morem drugače, nego da ti sledim tudi na to polje. Ako ti ni to všeč, kriv si sam, imel si molčati. Jaz ne morem biti hišavec ali farbar; nazivljam se tvojega prijatelja in to ime hočem tudi pošteno zaslužiti. Dobri prijatelj pa je le oni, ki nam resnico v obraz pove, in vidiš, jaz ti jo pravim kar javno pred celim svetom. Poslušaj me torej, prijatelj! Ti si nepoboljšljiv „farbar“; tvoje „Vabilo na naročbo“ je cvet vsega farbanja. Jaz sem ti dokazal v teh dopisih, da ti s „klerikalstvom“ in „naprednjaštvom“ naše občinstvo na nesramen način in vedomo slepiš. Jaz sem te že dvakrat pozviljal, da mi dokaži, zakaj nazivljaš „Gorico“ „klerikalno“, ko piše o veri in duhovščini prav tako in nič drugače, kakor je pisala pred razkolom tvoja „Soča“, katere nisi niti enkrat „klerikalne“ imenoval! Ti si tem dopisom odgovarjal že na razne ničvredne in ničpomembne malenkosti, a o tem vprašanju, ki je principijelne važnosti, ne rneš niti besedice. Ali ni to neizpodbiten dokaz, da je vsa tvoja „svobodomiselnost“, vse tvoje „svobodoljubje“, da so vsa tvoja „napredna načela“ le zbog humbug in švindell! — Zakaj si razkol uprizoril, sem ti v zadnjem dopisu doka-

zal. Načelnega povoda ni bilo najmanjšega, dr. Gregorčič je bil ob razkolu ravno tak, kot je bil leta prej, ko si ti njegovo politično vodstvo na vse pretege slavil. Tebi in tvojemu sodruhu je bilo le na tem, da bi bila izvila vajeti političnega vodstva iz rok Gregorčičevih. To je pa menda nekaj čisto osebnega, privatnega. Kaj so te vajine želje imele skupnega s svobodoljubjem, z naprednjaštvom, liberalstvom? Kaj so te vajine želje brigade nas druge Slovence na Goriškem? Iz nobenega kraja, od nobene strani ni bila izražena najmanjša želja, da naj bi se bilo naše politično vodstvo menjalo. Za tak razkol bi bile pač morale ekzistirati politične razprtije med ljudstvom v deželi, ljudstvo samo bi imelo že biti razdeljeno v dva politična tabora. Kako nenaraven, umeten, prisiljen in nepotreben je bil vajin politični razkol, svedoči najbolje dejstvo, da če tudi smo najbližji sosedje kranjskih Slovencev, če tudi je naše ljudstvo o političnih razmerah na Kranjskem po kranjskih časnikih natančno poučeno, vendar ni čutilo posebne potrebe, da bi se delilo v „klerikalce“ in „liberalce“. Da je politični razkol delo le vaju dveh oseb, da je „klerikalizem“ (v tvojem zmislu) in „liberalizem“ nekaj tuje, iz našega ljudstva neizvirajočega, kaže nadalje faktum, da izhajajo tržaški, istrski, štajerski, koroški Slovenci brez teh spak. Izprva nista niti znala, kako bi svojo stranko nazivala; imenovala sta jo iz začetka „Sočane“, potem „liberalce“. Ko se je pa pozneje tvoj sodrug na znanem socijalistiškem shodu v Nabrežini iz „liberalcev“ norca delal, si ti začel tajiti „liberalizem“ ter si se zatekel k „naprednjaštvu“! Ti se siliš biti naprednjak in hočeš dosledno dati svetu razumeti, da smo mi nazadnjaki. Ako bi pa od tebe zahteval, da mi to z dejanji dokažeš, bi te spravil v največjo zadrego. Ali ni naša stranka pred razkolom ravno to delala, kar dela zdaj? Ali ni naša duhovščina ljudstva ravno tega učila, česar uči zdaj? Zakaj naj bodemo torej mi zdaj nazadnjaki, ko delamo in učimo, kar smo pred razkolom, a prej pa nismo bili v tvojih očeh nazadnjaki? In pa da bi bil pustil tej izpremembi, vsaj nekoliko časa! Kateri trezno misleči človek naj to veruje, da more ogromna večina ljudstva, ki je volila ob zadnjih deželnozborskih volitvah naše poslance, kar v par tednih menjati svoje politične nazore? Prijatelj, taka izprememba je mogoča v desetletjih, v stoletjih. In kako hočeš dokazati, da si naprednjak? Ali je morda žaljenje verskega čuta, pohujševanje mladine („Tutti frutti“), osebno napadanje rodoljubnih in zaslužnih mož, zaviranje in podiranje obče koristnih naprav in zavodov („Šol. Dom“ in „Kroj. zadruga“) delo napredka? Ali je morda svobodomiselno, liberalno dovoljevati sebi vse, drugim nič, iskati v narodnem delu svoje osebne koristi, svoj

bogati zaslužek, a preganjati druge, ki opravljajo narodno delo iz čistega rodoljubja, brez vsakega lastnega dobička in celo v svojo škodo? — E prijatelj, le premisli malo ta moja razmotrivanja in primerjaj jih s slepilnimi frazami v svojih novoletnih „Vabilih na naročbo“ in vprašaj svojo vest, če je še kaj imaš. Jaz ti za novoletno voščilo pošljem le ta prijateljski opomin: Kar koli delaš, delaj modro in glej na izid! —

Kakor vidiš, sem prisiljen za takrat obljubljeno nadaljevanje odgovora na tvoje „poglavje o žepu“ odložiti. Tvoja zasluga!

A. K.

Iz Sovodenj. — (Občni zbor društva za zavarovanje goveje živine.) — V nedeljo po blagoslovu vršil se je občni zbor društva za zavarovanje goveje živine, katerega se je udeležilo še precejšnje število članov, zlasti Vrhovcev (kajti naša zavarovalnica obsega Sovodnje, Rubije, Gabrije in Vrh) tako, da so napolnili občinsko pisarno. Iz odborovega poročila posnamemo, da odstopajoči odbor je po svojih močeh zadostil društvenim pravilom, vendar bi bilo želeli vnaprej, da bi društveniki bolj izpolnivali društvene dolžnosti. Odborovo poročilo se pritožuje, da društveniki premalo pazijo na snago v hlevih in pri živini, kar je velikega pomena za zdravo govedo, tako, da se društveniki obvarujejo svoje in društvene škode. Poročilo dalje tudi omenja shod, katerega je sklical g. dež. poslanec Grča v namen, da se ustanovi dež. zavarovalnica, in na katerem shodu je bila tudi naša zavarovalnica zastopana, ter izraža željo, naj bi bila naša zavarovalnica solidarna z drugimi. Konečno želi poročilo, da bi se mogel prihodnji odbor bolj ponašati s svojim delovanjem, kakor sedaj odstopajoči ter želi, da bi čim več novih članov pristopilo, ter da ni potreba posebej razlagati kako velikega pomena so taka društva za živinorejce, kar se je pokazalo tudi že pri naši zavarovalnici, ko je bil kdo z nesrečo obiskan. — Potem so bili potrjeni računi, kateri kažejo, da znaša društveno premoženje okoli 90 K. To je sicer malo, a pomisliti je treba, da znaša pri nas zavarovalnina samo 70 v od 100 K, potem je bilo tudi več nesreč. Vseh članov je okoli 100, a bi jih lahko bilo še toliko in še več, ako bi vsi živinorejci spoznali velik pomen takih društev. Kaj se hoče, malobrižnost je povsod doma! — Na vrsto je prišla volitev novega odbora, v katerega so bili izvoljeni: Predsednik Ivan Tomšič, velepos. v Sovodnjah, podpredsednik in tajnik Jakob Lukežič, blagajnik Jožef Masten, in potem še pet odbornikov. Za predsednika nadzorstva je bil izvoljen Jožef Pavletič, velepos. v Gabrijah. — Želimo novemu odboru, da bi se mu posrečilo čim več

novih članov pridobiti, da bi se tako društvo vspešneje razvijalo v blagor društvenikom.

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Zadnje dni je vse nekako tiho. Nič se ne čuje o tem, kdaj da se snide zopet naš državni zbor. Pa tudi glasovi o pogajanjih med Nemci in Čehi in med vlado so popolnoma potihnili. Postalo je hkratu vse tako tiho in mirno, kakor da bi bilo v notranjem naše države vse v najboljšem redu, in kakor da bi bila rešena vse vsa važna in nujna vprašanja, kakor je n. pr. državni proračun, avstro-ogrška nagodba, zakonski načrt o rekrutnem kontingentu za l. 1904 i. t. d. i. t. d. Res je, da so bili zdaj zaporedoma različni prazniki, v katerih se vsakdo in tudi nervozni politik rad nekoliko odpočije v naročju svoje družine, ter se znebi vsaj za par dni mučnih skrbi, katere mu prizadevajo zamotane politične zadeve. Pri vsem tem pa je vendarle nekako nerazumljiva ta splošna tišina, ki vlada zdaj po našem časopisju glede našega političnega položaja, ki je tako zamotan, da si bolj zamotanega skoro ne moremo misliti. No, v četrtek prične svoje delovanje razni delegacijski odseki in z njimi prične zopet najbrže novo politično življenje v znamenju prepira in boja.

Vojaske posvetovanja.

Pod cesarjevim vodstvom vrše se te dni na Dunaju vojaške posvetovanja, katerih se udeležuje, poleg ministra za vojne zadeve in drugih generalov, tudi nadvojvoda Franc Ferdinand.

Sprava med Čehi in Nemci.

Vedno glasneji postajajo glasovi o potrebi sprave med Čehi in Nemci. Najbolj vneti za tako spravo so zadnji čas poljski listi, posebno oni, ki tolmačijo mišljenje državnozbojskega poljskega kluba. Ti li ti zaklinjajo Čeha, naj vendar jedenkrat opuste obstrukcijsko taktiko, ki bi znala imeti že v doglednem času jako hude posledice. Tako n. pr. piše „Czas“, da se pripravlja Čehom nekaj most, po katerem bi bilo mogoče priti do sprave in sicer na podlagi nekih narodnih koncesij za Čeha. Taka koncesija bi bila, kakor meni omenjeni list, imenovanje kakega češkega dostojanstvenika pravosodnim ministrom. Nasproti takim glasovom so pa Čehi v zadnjem času nepristopni. Posebno se da tako soditi po pisavi čeških listov.

Nezadovoljnost med madjarskimi vojaki.

Madjarski list „Pesti Naplo“ priobčuje neko privatno pismo, katero mu je bilo doposlano iz Bileča. V tem pismu se pripoveduje, da je razburjenost med madjarskimi vojaki, nahajajočimi se v tamošnji posadki, tako velika, da se je bati vojaških izgrediv. V neki kantini našli so porezane slike kraljeve.

Cesar Franc Jožef in kralj Peter.

Kralj Peter je brzojavil avstrijskemu cesarju za novo leto: Prosim Vaše Velikanstvo, povodno premembe, leta sprejeti moje čestitke in moje srčne želje v blagor Vaše vzvišene osebe in Vaših narodov. Cesar je odgovoril: Goječ iz celega srca najboljša želja za Vaše Velikanstvo, zahvaljujem se Vam za čestitke ob novem letu.

Zapovednik orožništva v Macdoniji.

Za poveljnika orožništva v Macdoniji je italijanska vlada določila gene-

O položaju v Macdoniji.

Predavanje gosp. P. Orlovca (ruskega časnikarja in borilca za svobodo Macdoncev) po obnem zboru političnega društva „Edinost“ dne 8. decembra 1903. pri sv. Ivanu pri Trstu.

(Dalje.)

Zvečer smo izvedeli, da so Turki srečali blizu neke krme pet mož z moko, katero so prodajali. Na zahtevo, naj pokažejo pasporte, se je pokazalo, da sta dva seljaka pasport pozabila doma. Turki so jih aretirali, krčmarja so pa stekli, da je bil na pol mrtev in so mu odrezali trepalnice, zato, ker so kmetje prodajali moko poleg njegove hiše.

— Zakaj se ne pritožite viši turški oblasti? — sem vpraševal vsakokrat, slišal pa vedno eden in isti odgovor:

— Kaj pa misliš, gospod? Potem bi bilo še huje! Kdor se pritožuje, tega aretirajo in v najboljšem slučaju se nevsmljeno maščujejo nad njim. Mi se uradnikov bojimo bolj, nego vojske in bašibozukov.

Nekoč sem bil šel v kuhinjo. Tam okolu ognja so sedeli otroci in njih brezskrbni smeh se mi je zdel v rezkem kontrastu s strašnim položajem. Pri otrocih je stala mati. Stopil sem k njej.

— Zakaj ste ves dan doma? Saj žito stoji na polju nepožeto!

— Seveda! — je odgovorila priprosto in me pogledala začudeno.

— Zakaj pa?

— Kako pa naj je spravimo domov? Turki nam ne dovoljujejo hoditi na polje; ne sejati, ne žeti. Aretirajo ga, kdor se prikaže na plano. Pravijo, da ni treba sejati, da le ne bi vstali v prihodnjem letu dobili kruha!

— Tako sedimo — je pridejala druga ženska z otrokom na hrbtu in je vzdignila roke k nebu. — Ne moremo ne vesti, ne šivati, ne na polju delati! Tako sedimo in pričakujemo z otroci svoje usode...

— A ni to strašno?

— Seveda je strašno. Vendar je boljše na kratkem umreti, nego umirati vsaki dan vse življenje.

Koliko breznadne bridkosti je bilo v besedah te priproste vaščanke! In koliko strašnih stvari je pričakovalo te ljudi! Turki ne dovoljujejo delati na polju! To se pravi, kaj nas še čaka! Požgane vasi in... strašen glad v prihodnjem letu. Zaloge tega leta zgoré v tem mesecu, a potem... potem... boljše je niti ne misliti, kaj pride potem?

Povsem umevno je po vsem povedanem, kako se je prebivalstvo vedlo do vstašev. Mi, to je četniki, smo bili v očeh prebivalstva osvoboditelji in prebivalstvo nam je prihajalo na pomoč kakor in s čemer je moglo. Ko sem se

pripravljaj v Macdonijo, sem mislil povsem iskreno, da je vstajo vzdignila le inteligenca Macdonije, a nisem mislil, da se priprosto prebivalstvo t. j. kmetje, tako zavedno udeležujejo na ustaji. Ko sem pa ta v Zanskem bival nekoliko časa sredi Macdoncev, menjal nekoliko bivališč ter se pogovarjal z maso žensk in možkih, sem moral spremeniti svoje mnenje. Vstaja ni delo inteligence, ampak ves narod je pri tem. Pogostoma sem se vprašal: „Kaj bi naredili Turki gospodarjem hiše, v kateri smo se nahajali, ako bi bili izvedeli za naše tukajšnje bivanje? — Odgovor je enostaven. Poklali bi bili vse, začeti pri malih otrocih in končavši pri starcih! In vrh vsega tega bi bili oropali in potem zažgali hiše! Mececdonski prebivalec ve dobro to, in vendar pušča vstaše v svoje hiše! Prebivalec donaša vstašem hrano in obleko, da-si ga v slučaju, da ga vjamejo, čakata trpinčenje in smrt. Se več! Prebivalci oziroma kmetje žrtvujejo več nego vstaši. Vstaš stavlja v nevarnost samo svojo glavo, gospodar hiše pa svojo glavo in glave svoje rodbine! Ginljivo je gledati, kako kmetje čuvajo vstaše in skrbijo zanje. Nekaj sorodnega je bilo od strani žensk v vedenju do nas. Pa kako naj bi bilo drugače? Skoraj vsaka rodbina je imela v sebi četnika.

Nekega dne po večerji smo na

tišem šli iz hiše. Za prenočišče nam je bilo poiskati drugo hišo. Spremljale so nas mlade deklice, lepe in vitke, in ženska z naprsnim otrokom na hrbtu. Ne morem zamolčati junaštva teh žensk. Slava in čast tebi, velika trpinca in zmagovalka za svobodo! Slava tebi, nevstrašna macedonska žena! Od tega časa ni še bilo v zgodovini enakega primera. Nikjer na svetu ni igrala ženska tako važne vloge, kakor jo igra v macedonski vstaji! Tukaj, v Macdoniji, je bilo vse naše življenje, vsa naša usoda odvisna izključno od žensk! One so bile naši angelji-branitelji, one so celo svoje otroke in mladoletne brate navajale k temu. Ženske so nas silele, so nam stregle, so nam dajale neobhodno potrebni živež, so nam služile kakor todniki, zasledovale Turke. Tisoči ženskih oči je bistro gledalo na vse potrebno za nas in ni je bilo v selu in okolici nikake novosti, katere bi mi ne bili izvedeli o pravem času. Ako so turški vojaki šli iz Mehomiye v Bansko, smo mi v temni koči izvedeli o tem. Ako je izstopil iz hiše katerokoli Turek, smo že vedeli, kam in zakaj je šel. Ko smo mi tajno po noči menjavali bivališče, je ženska hodila naprej in se je prva podala v nevarnost! To se je delalo tiho in brez šuma. Nikdo se ni pohvalil radi tega.

(Dalje pride.)

ralmajorja De Giorgisa, ki se poda na svoje mesto v teku jednega meseca.

Za Macedonco.

V seji 18. m. m. je bila v srbski zbornici sprejeta nujnost Novakovičevega predloga, naj se stradaljočim bratom v Stari Srbiji in Macedoniji podeli pol milijona dinarov podpore. V amerškem senatu je predlagal Penrose, naj skuša predsednik pregovoriti velevalisti, ki so podpisale herolinsko pogodbo, da skupno prisilijo Turčijo, izvesti reforme v Macedoniji v prilog tamošnjim kristjanom.

Dogodki na skrajnem Vztoku.

Na skrajnem Vztoku se niso zadnje dni razmere še prav nič razbistrile. Skrajno nasprotujoča si poročila polnijo še vedno predale raznih listov. V jedni sapi se trdi, da je spopad med Rusijo in Japonsko neizogiben, kakor da je tudi upanje, da ne pride do vojske. Zadnja poročila pravijo, da se velevalisti, kakor Francoska in Nemčija, trudijo na vso moč, da bi Japonsko in Rusijo pregovorile, naj se pobotati med seboj in se ogniti prelivanja krvi. Druga poročila pa zopet trdijo, da je malo upanja, da bi prišlo do mirnega sporazumljenja med Rusijo in Japonsko in da se tudi druge države pripravljajo na eventualnosti, ki bi se lahko izcimile iz rusko-japonske vojske, vsled katerih bi bile lahko tudi one prizadete. O resnosti položaja nikdo ne dvomi. Da so pa vsa poročila več ali manj pesimistično ali pa tudi optimistično pobarvana, kakor baš jedni ali drugi struji bolj kaže, je pa tudi gotovo.

Domače in razne novice.

Našim gospodom naročnikom. — Pregledovaje naše knjige smo našli, daje lepo število naročnikov storilo svojo dolžnost poravnavi letno naročnino, za kar se jim tem potom srčno zahvaljujemo. Našli smo pa tudi, da je še premnogo onih gospodov, ki so zaostali za naročnino za preleteto leto, in celo za prejšnja leta. Siljeni smo toraj zopet opozarjati in prositi, da se nas vsaj ob koncu leta spominjajo, ter nam zaostalo naročnino tem hitreje dološljejo.

Ob enem tudi prosimo naše prijatelje in somišljenike, da blagovolé naš list širiti, ter nam novih naročnikov pridobivati. Če ne zmore posamezen se naročiti, združita se lahko dva, trije skupaj za listis. „Gorica“ bo izhajala tudi v bodoče po dvakrat na teden za nizko ceno po 8 kron na leto.

Duhovske spremembe v goriški nadškofiji. — Veleč. g. Franc Ceket, kurat v Štjaku stopi v pokoj na njegovo mesto pride č. g. Anton Glešič, kaplan v Rihenbergu. Č. g. Jos. Milanič, kaplan v Komnu, je imenovan kaplanom v Rihenbergu; na njegovo mesto v Komen pride č. g. Valentin Pirec, kaplan v Devinu. Č. g. Franc Lovrenčič, novomašnik, je imenovan kaplanom v Devinu!

Duhovske spremembe v tržaški škofiji. — Preč. kanonik monsignor Fabris Dragotin je postal dekan za tržaški dekanat, kojega je opravljal do sedaj preč. kapitelj dekan, kar še ostane kan. Peter Sincich. Č. g. Žugelj Nikolaj, kaplan v Dutovljah, je imenovan župnikom v Pazju in v Kringi. Izvolil si je zadnje mesto. Č. g. Franc Frankola v Kringi župe-upravitelj je imenovan v isti lastnosti za Tinjan pri Pazju. V Tinjan pri Opu je prišel za župnika č. g. Josip Golja, kaplan iz Koprive. Č. g. Luk Ivan, župnik v Materadi je bil v sredo ustoličen za župnika v Završju. Č. g. župe-upravitelj iz Završja ide pa v Milje, koje zapusti duh. pomočnik Fumis, ki pride v Trst k sv. Justu na mesto č. g. A. Vascotta, imenovanega vikarja za pokopališče tržaško. V Skedenj pride na mesto č. g. J. Urdicha č. g. Josip Gortan iz Kastva. J. Urdich je imenovan kaplanom v tržaški bolnišnici. V Materadi je določen č. g. tinjanski župnik L. Grzetič za župe-upravitelja — Č. g. Vranjac, kaplan v Krasici, je odrejen za Godenbergerjevo nadarbinu v Gračiču. Na njegovo mesto pride č. g. L. Havel, kaplan v Sovinjak, kamor je poslan novomašnik č. g. Josip Flego. V Drago pa ide za ekspozita č. g. Anton Stemberger, ki je dosedaj miroval v Trstu.

Smrtna kosa. — Včeraj je umrla v Štanjelu na Krasu večkrat previdena se sv. zakramenti za umirajoče mati tamšnjega kurata, gospa Marija Strancar rojena Batič iz znane rodbine na Cesti v 74. letu svoje starosti. Bolehala je že delj časa. — N. p. v m. Prečastitemu g. kuratu in ostali družini naše iskreno sožalje.

Imenovanja. — Tržaško namestništvo je imenovalo za kanceliste orožniškega stražmeštra g. Alojzija Koterja, računskega podčastnika pri 97. pešpolku g. Karola Strenerja in naddesetnika pri provijandah g. Luko Pasterka.

Za „Šolski Dom“ došlo upravnistvu; Janez Vuga, vikar v Kozani 10 K; Fr. Zucchiatti v Medani 10 K (ravno toliko za „Alojzijevišče“); Duhovnik iz okolice 10 K; Strukelj Martin, gostilničar v Šempasu 3 K.

Predsedništvu je došlo: Dijak srednješolec nabral v domačem krogu tekom leta kovanih 500 vinarjev; Filip Abram, vikar v Pliskovici 5 K; Anton Manzini, vikar v Staremselu 8 K; Melhijor Zorko, kaplan v Cirkovcah pri Pragarskem 7 K; pri krompirjevi večerji pri „Petelinčku“ v Gorici nabrala g. čna A. Komel 3 K; dr. H. Tuma podaril deležno knjižico „Krojaške zadruge“ za 40 K z naraslimi obrestimi vred.

Srčna hvala!

V obrambo narodne meje proti „Legi“ so poslali podpisane: Ludovik Kumar, župnik v Biljani, 10 K; N. N. tudi „čestiti nunc“ 3 K; Alfonz Blažko, kurat v Mirniku, 2 K. Skupaj 15 K. „Žrno k zrnju pogača, kamen h kamnu palača“.

Hvala lepa!

A. Gergolet, župnik.

Ferijalno društvo „Adrija“ ne bo imelo drevi svojega sestana „Pri Jeleno“, ampak v hotelu „Südbahn“ spodaj na levo.

Stranska železniška proga od Štanjela do Postojne. — Že prvotni načrt štanjelske postaje na bohinjski železniški progi, izdelan, je bil tako, da bode porabljen tudi za stransko železniško progo, katero namerava vlada že v doglednem času zgraditi od Štanjela do Postojne. Zadnje dni pa je železniško ministerstvo odredilo, da se ravno z ozirom na stransko železniško progo od Štanjela do Postojne že določeni načrti za postajo bohinjske železnice v Štanjelu, zopet nekoliko spremene ter da se postaja napravi daljša in širša nego je bila do sedaj načrtana. Sicer pa napreduje še precej dobro delo gledé planiranja prostora, kjer bo de stala omenjena postaja.

Poledica. — Vsled več dnevnega deževja, kateremu je sledil sneg, a temu, ko se je na pol razstopil, jako mrzla burja, nastala je po Krasu poledica, ki je jako nevarna ljudem in živali. Pri-poveduje se namreč o raznih nesrečah, ki so se zgodile vsled poledice. Vsled padcev so se razni ljudje poškodovali na rokah, nogah in na glavi.

Nesreča. — Te dni je peljal hlapec mizarskega mojstra g. I. Doljak-a iz Solkana nekaj pohištva nekemu inženjerju bohinjske železnice. Pri Ročinju se je vsled poledice zdrsil voz pod pot, potegnili za seboj konje in se prevrnili. Konjem se ni nič zalega zgodilo, pač pa se je pohištvo vse poškodovalo. — Zgodilo se je to med Kanalom in Ročinjem.

V Renče napravi izlet dne 6 t. m. „Zidarsko in tesarsko društvo iz Ljubljane“ z zastavo. Dohod z vlakom na Volčjodrago ob 9. uri 36 m. zjutraj, tam sprejem po tamburaškem in pevskem društvu „Svoboda“ ter odkorakanje s „Sokolsko“ godbo iz Prvačine na čelu v Renče. — „Svoboda“ priredi bratskemu društvu na čast banket, med in po katerem bo godba, tamburanje in petje. Ob 3½ popoldne prične ples.

Napadeno dekle na ulici. — V petek zvečer okolo 9. ure šla je šivilja Marija B. iz Dornberga, a stanujoča za Ražonarji proti domu in sicer po cesti, ki pelje od soškega mosta proti Ražonarjem. Hkratu jo napade nekdo od zadaj ter jo stisne za vrat. Dekle je začelo vpiti na vso moč. Ko se je nekoliko ozrlo, spoznalo je v napadalcu nekega vojaka tuk. pešpolka, katerega pa po bližnje ne pozna. Vojak potisnil je dekletu v usta prste, da ne bi moglo vpiti. Dekle pa je stisnilo prste vojakove z vso silo z zobmi, napelo vse moči, ter se ga otreslo. Vojak je sunil na to tako močno dekle, da se je zvrnilo v jarek, sam pa je zbežal.

Izpred sodišča. — Te dni je stal pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem neki Anton Pausen iz Robidišča, na Kobaridskem. Tožen je bil radi nasilstva in žaljenja, izvršenega proti javnim organom. Pausen je namreč pasel koze na tujem zemljišču. To je zapazil občinski čuvaj in je zapodil koze z omenjenega zemljišča. Pausen pa jih je vpričo čuvaja zopet nagnal na prejšnje zemljišče in je pretel čuvaju s sekiro ter mu tudi plunil v obraz, ko mu je čuvaj ukazal, naj prežene koze s tujega zemljišča. Zato je dobil Pausen 4 mesece

poostrene ječe z jednim postom in z jednim trdim ležiščem vsak mesec.

Sedem mesecev težke ječe je dobil 24-letni Alojzij Nemeč iz Vrtojbe, ker je 11. oktobra ukradel krčmarju Alojziju Križniču iz Plavi srebrno uro z veričico. Ker je bil Nemeč že večkrat kaznovan zaradi tatvine, postavljen bo pod policijsko nadzorstvo, ko prestane svojo kazen.

Dimnik je začel goreti sinoči okolo 6½ pri „Treh kronah“ v Gorici, pa došli ognjegasci so koj udušili ogenj.

Nagla smrt. — Sinoči okolo 5. in pol zgrudil se je v ulici Ascoli hkratu na tla 73-letni Andrej Strgar pok. Andreja, doma iz Čepovana, stanujoč pa v ulici sv. Antona št. 18. Priskočili so hitro k njemu ter ga prenesli v neko bližnjo hišo, kamor so poklicali zdravnika. Tje prišedši dr. Pitamitz je konstatiral, da je Strgar že mrtev, da ga je zadela srčna kap.

Popolnitveni tečaj za mizarje. — Na popolnitvenem tečaju za mizarje, ki se je pričel včeraj v Gorici in bo trajal do 13. februarja t. l., podučuje g. Demel.

Italijansko vseučilišče v Roveretu. — Tukajšnji „Corriere“ pripoveduje v svoji predzadnji številki, da mu je neki visoki avstrijski dostojanstvenik povedal, da namerava vlada v Roveretu ustanoviti italijansko vseučilišče. Proti temu ne bi primorski Slovani gotovo ne imeli ničesar ugovarjati. Italijani imajo pravico do svojega vseučilišča, a ustanovi naj se isto na italijanskem ozemlju, kakor zahtevamo tudi mi Slovenci, da se slovensko vseučilišče ustanovi na slovenskem ozemlju, namreč v Ljubljani. Vsakemu svoje pravice. To bi moralo biti geslo vsaki avstrijski vladi in gotovo bi kmalu nastal mir med avstrijskimi narodi.

Število bolnikov v tuk. bolnišnicah. — V letu 1903. je bilo spejetih v tuk. žensko mestno bolnišnico 860 bolnih oseb. Iz prejšnjega leta jih je ostalo v bolnišnici 197. Umrlo jih je vseh skupaj 148. Zdravi se jih še 171. Zaprstilo pa jih je bolnišnico 738. V bolnišnico usmiljenih bratov vstopilo jih je v l. 1903 1332 bolnikov. Bolnih je ostalo v bolnišnici koncem l. še 243.

Odgananci. — Odgnanih je bilo iz Gorice v l. 1903 470 oseb.

Božično drevesce v tukajšnji norišnici. — Predpretekli teden so priredili v tuk. norišnici tudi tamošnjim nesrečnim umobolnim božično drevesce. Udeležilo se je te slovesnosti zdravniško osebje imenovane norišnice. Nagovorila sta umobolne in sicer v furlanskem jeziku primarij g. dr. Fratrieh, v slovenskem jeziku pa sekundarij g. dr. Jug, ki sta prigovarjala nesrečnikom, naj bodo poslušni in mirni, ter naj se ravna po tem, kar jim zdravniki vele-vajo, tako, da se jim do prihodnjega Božiča zdravje povrne, vsled česar bodo prihodnje božične praznike lahko praznovali v sredi svojih domačih. Govoril je tudi umobolni B. i. r. s. a. iz Rihemberga, ki je izrazil željo, da bi se smel kmalu vrniti med svoje domače. Potem so se med umobolne razdelila razna darila, kakor sladčice, tobačnice, pipe, robci itd. Vse to se je vršilo mirno in v najlepšem redu.

Gorelo je v Borjani minulo nedeljo 27. decembra. Ogenj se je pokazal iz Homejeve štale, katere se je držala Jolova hiša. Hlev je bil krit s slamo, v skednju je bilo okoli 100 centov slame. Vse je bilo nakrat v groznem plamenu. Homeju so komaj rešili živino. Jola si je

z otroki, ki so že počivali, rešil komaj življenje. Zgorelo je vse: ostale so gole štiri stene. Gasili so pridno. A, da niso nenavadno naglo prihiteli sosedi iz Sedla z brizgalnico, sosedi iz Homca, Stanovišča, Potokov, Starega sela, s Kreda bi se bil divji element razširil, in spodnji del dolnje Borjane, ki je še povečem s slamo krit, bi bil sedaj v razvalinah. Zato srčna hvala vsem gasilec, zlasti pa vrlim sosedom. Bog in sv. Florijan obvarujta nas strašnega ognja!

Sneg. — Na Gorenjskem je padlo te dni nad 1 m snega. Močno je sneg zapadel tudi po Dolenjskem in Notranjskem.

Zdravje biskupa Strossmayerja. — Zdravje biskupa Strossmayerja je povsem povoljno. Biskup Strossmayer počuti se tako dobro, da je na dan novega leta vzprejemal čestitke.

Gosp. dr. Josip Vošnjak praznoval je včeraj v Visolah pri Slovenski Bistrici svojo sedemdesetletnico.

Sankcioniran zakon. — Cesar je potrdil zakon isterskega deželnega zbora, vsled katerega se pobira deželna naklada na porabo piva.

Samomor. — V soboto se je ustrelil v kavarni „Alla Minerva“ v Trstu 30-letni uradnik drž. železnice Peter Matelič. Ostal je takoj mrtev. Zapustil je mlado udovo z jedno nedoraslo hčerko.

Koze na Jesenicah. — Z Jesenic se poroča, da se tam še vedno ponavljajo slučaji koz pri Macedoncih, ki so tam na delu. Umrlo jih je že več vsled te bolezni.

Vojaška vzgojevališča na Hrvatskem. — Mestni zastop v Požegi je sklenil resolucijo za ustanovitev vojaških vzgojevališč s hrvatskim poučnim jezikom na Hrvatskem. Resolucija se je izročila banu in brambovskemu ministru.

Strašno zločinstvo. — V Dobanyihaza na Ogrskem so se pripeljali k posestniku Balackemu trije hlapci svinje krast. Balacki je tatove zalotil ter enega ubil z gnojnimi vilami. Ostala dva tata sta planila nad Balackega ter ga ubila. Potem sta šla v hišo ter ubila ženo in oba otroka. Nato sta naložila ubitega tovariša in ukradene svinje na voz ter se odpeljala. Toda že drugi dan so ju vlovili.

Tatvina v poštnem vozu. — Te dni je zmanjkalo iz železniškega poštnega voza in sicer med Budimpešto in Gradcem denarna pošiljatev v znesku 75.000 K. Zaprl so vsled tega poštnega slugo iz Acha nekoga Josipa Hussa Totha, in pa ponočnega čuvaja sladkorne tovarne istotam Ivana Gasrtale, ker sta na sumu, da sta izvršila omenjeno tatvino.

Aretacije v Čikagu. — Zaprl so na povelje redarstvene oblasti lastnika in zgraditelja gledališča Iroquois. Ravno tako so aretirali Mac Fullena, ki je vodil aparate za prikazovanje luninega sveta. Ko so ga zaslišali, je isti izjavil, da je svetilni lok, v prehodu iz bele na plavo luč med električnima ogledama zableščal. Jedna iskra je zažgala zaveso in ista je tako zaplopala v silnem plamenu. Mac Fullen je poskusil pogasiti ogenj z roko, ogenj pa se je prenašlo razširil. Klical je takoj na pomoč, a tudi prihiteli ognjegasci niso mogli udušiti ognja.

Čudna prikazen. — Iz Tangaroga se poroča, da je tam azovsko morje odstopilo od brega tako zelo, da se vidijo morska tla na več milj daljave. Hud vihar zastira mesto z oblaki peska. Vsled pomanjkanja vode so tovarne ustavile delo. V pristanišču je velik nered, kjer leže ladje na suhem.

C. kr. notar
dr. Marij Pascoletto
je otvoril dne 4. jan. 1904
svojo notarsko pisarno
v Gorici, ulica Vetturini 9
v prostorih bivše pisarne c. kr. notarja
Josipa Kaučiča.

Čitajte! — Čitajte!

Vseslovenski dnevnik

z najmnogobrojnejšimi in najnovejšimi
vestmi iz vseh slovenskih dežel in iz
tujine je

„Slovenec“.

„Slovenec“ dobiva najhitrejša poročila in najzanesljivejšo informacijo.

„Slovenec“ ima zvezo z vsemi slovenskimi narodi ter je o njih gibanju najnatančneje poučen.

„Slovenec“ stoji na stališču krščanskega demokratizma ter s poljudnimi spisi, stoječ na stališču katoliške vere, dviga moralno silo našega naroda.

„Slovenec“ prinaša o vseh državah najboljše situacijska poročila ter ima dopisnike, ki so proučili razmere na licu mesta.

„Slovenec“ se odlikuje po najboljših poročilih iz državnega zbora, katera poročila piše slovenski državni poslanec, ki ima kot član „Slovenske zveze“ priliko biti o vsem točno poučen.

„Slovenec“ bo prinašal veleznimive podlistke in je radi tega stopil v zvezo z najboljšimi slovenskimi pisatelji.

„Slovenec“ si je zagotovil v novem letu poročila o trgovini in obrtništvu iz peres prvih strokovnjakov in prvih slovenskih sociologov.

„Slovenec“ se z vsakim dnem izpopolnjuje ter bo z novim letom otvoril tudi pregled o gibanju na socialnem polju, kateremu bo posvečeval še več pozornosti nego doslej ter se bo posebno bavil tudi z narodnim gospodarstvom.

„Slovenec“ prinaša najnovejša in najzanesljivejša brzojavna in telefonska poročila, katera morejo drugi listi prinašati šele pozneje.

„Slovenec“ je odločen borilec za pravice slovenskega naroda in kot tak hoče združevati za narodni boj vse poštene Slovence pod trobojno zastavo ter ga v odločnem nastopu ne ovirajo nobene zveze z neprijatelji slovenskega naroda.

Dober dnevnik je vsakomur neobhodno potreben, zato

čitajte, naročajte, širite
„SLOVENCA“!

Dnevnik „Slovenec“ velja:

Po pošti prejeman: za celo leto naprej 26 K, za pol leta naprej 13 K, za četrt leta naprej 6 K 50 h, za mesec naprej 2 K 20 h. — V upravnistvu prejeman: za celo leto naprej 20 K, za pol leta naprej 10 K, za četrt leta naprej 6 K, za mesec naprej 1 K 70 h. — Za pošiljanje na dom 20 h. na mesec. — Na ročnino in inserate sprejema (upravnistvo v katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Na sahtevo se pošlje list na ogled.

„Slovenec“ se prodaja v Gorici pri Jos. Schwarz-u, Šolske ulice št. 2. po 10 vin. številko. — V Št. Petru na kolodvoru pri Fr. Nazku.

Mnogo denarja!

do 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod E. 1095 na: Annoncen-Abtheilung des „Merkur“, Mannheim, Meerfeldstrasse St. 44.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Znidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Soškm mestom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvorjeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

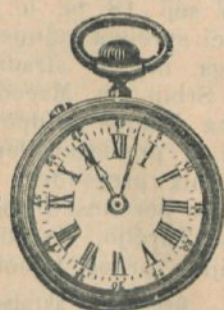
v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

JAKOB ŠULIGOJ

urar c. kr. državnih železnic,

Gorica, Gosposka ulica 25.



Priporoča svojo zalogo le-
pih žepnih ur in
posebno najboljšo pa-
riške ure z znamko Zenith,
ki so najboljše za službo
ter se dajo uravnati do
sekunde. Za dobroto
teh ur se jamči
za pet let.

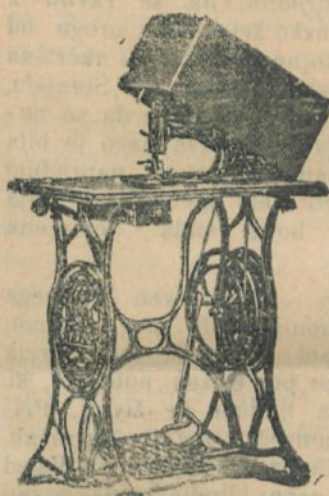
Zato posebno č.
roča posebnost
duhovščini in go-
spodom uradnikom, ako
želijo imeti za službo dobro
in natančno uro. Takšnih
ur se ne dobi pri vsa-
kem urarju. Cene
so kar mnogoč.
pravnizke.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki
priliki „Šolskega doma“.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.



Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kako vesti
Priporoča
se slav.
občinstvu.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini za obilna naročila.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,
dostavlja

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije a
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Zima je tu

pa tudi potreba je ta, kupiti za
hišno oziroma lastno potrebo raz-
nega zimskega blaga.

Ponovno se tedaj obrača vdano pod-
pisani do cenj. svojih odjemalcev s
prošnjo, da se pri nakupu raznih zim-
skih potrebščin tudi za naprej blago-
volijo obrniti v prvi vrsti na njegovo
trgovino, koja nudi cenj. odjemalcem
vedno priliko za neprekosljivo ceno in
dober nakup vedno svežih in solidnih
raznovrstnih pletenin iz bombaža in
volne, kakor:

nogavice, rokavice, jopice, srajce, hlače, zimske šerpe,
rute, čepice, volno itd.

Dalje priporoča še zadnje novosti kakor:
raznovrstne kožukovine, zimske čevlje za dame, ruske
galoše, dežnike, moderce, bluze, spodnja krila, pasove,
predpasnike; jako velika zaloga belega perila za gos-
pode, krasnih ovratnic, lovskih nogavic itd.; zadnje
novosti mičnih okrasov za obleke, razne svile, žamet,
pliš, fodre itd.; vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7.



Trskino (štokfiševo) jetrno
olje.

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni
telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravno-rumene barve po K 1'40, bele barve po K 2

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je sosebno pripo-
ročljiva otrokom in dečkom, ki so ner-
vozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim
jodecem.

S tem oljem se zdravejo v kratkem
času in z gotovostjo vse kostne bolezni,
žlezni otoki, golše, malokrvnost in
splošna slabost.

Cena ene steklenice 1 K 40 v.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegie, preišče se vedno v mojem
kemičnem laboratoriju predno se napolni steklenice, zato zamorem jamčiti svojim
častitim odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofoletti-jeva pija a iz kine in železa,

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim jetrnim oljem in izborno
sredstvo za malokrvne.

Ene steklenica stane 1 K 60 v.

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipri-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po
6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravljeni
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.